

Sygn. akt III RC 654/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14.12.2017 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Kamilla Piórkowska

Ławnicy

Protokolant st.sekr.sądowy Monika Kalinowska

Po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2017 r. w. T.

sprawy z powództwa:

A. K.

przeciwko:

D. K.

o:

zmianę orzeczenia w zakresie alimentów

1 oddała powództwo;

2 kosztami sądowymi, od uiszczenia których zwolniony był powód obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt III RC 654/17

UZASADNIENIE

A. K. w dniu 16.08.2017r. wniósł pozew przeciwko D. K. domagając się zmiany orzeczenia w zakresie alimentów zasądzonych na pozwaną w kwocie 300 zł miesięcznie na minimum 16 godzin pomocy w nauce w miesiącu lub o wygaśnięcie z dniem 15 września 2017 r. jego obowiązku alimentacyjnego względem pozwanej wskazując w uzasadnieniu m.in., iż pozwana obecnie ukończyła (...) lat. W czerwcu 2017 r. powinna zakończyć naukę w 4-letnim (...) w T. rozpoczętą w 2013 roku. W czerwcu poinformowała jednak powoda, że będzie powtarzała klasę trzecią. Powód wskazał, że jest osobą bezrobotną. Od 01 lutego 2013 r. do 02.06.2015r. otrzymywał specjalny zasiłek opiekuńczy w wysokości 520 zł miesięczny z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną. W 2016 r. jego dochód wyniósł (...) zł natomiast w 2017 r. nic nie zarobił. Według wiedzy powoda alimenty otrzymywane przez pozwaną przekazuje ona matce co w ocenie powoda może powodować, że matka niewystarczająco zachęca córkę do należytej nauki.

W odpowiedzi na pozew z dnia 29 września 2017 r. pozwana D. K. wniosła o oddalenie powództwa wskazując w uzasadnieniu m.in., iż z uwagi na chorobę matki nauki szła jej bardzo trudno, ale myśląc, że sama sobie z tym poradzi nikomu o tym nie mówiła. Nie udało jej się jednak zdać do następnej klasy i powtarzała pierwszą klasę. Klasę drugą ukończyła planowo, choć nauka nie szła jej łatwo z uwagi na dysleksję rozwojową. Od września 2017 r. powtarza 3 klasę technikum. Nie pracuje. Utrzymuje ją matka. Ma przyznany zasiłek rodzinny oraz otrzymuje alimenty od powoda. Alimenty przekazuje matce, jednak są one w całości przeznaczane na pokrycie potrzeb pozwanej. Matka pozwanej zarejestrowana jest jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Matka jest osobą po nowotworze, choruje na niedoczynność

tarczycy, przewlekłe zapalenie żołądka i przepuklinę roztworu żołądka i jest pod opieką onkologa, endokrynologa i kardiologa oraz ortopedy.

Sąd ustalił, co następuje

D. K., ur. (...) jest dzieckiem pochodzącym ze związku (...).

/dowód: odpis zupełny aktu urodzenia k. 6/

Alimenty na rzecz pozwanej zostały ustalone po raz ostatni wyrokiem Sądu Rejonowego w. T. z dnia 17 maja 2011 r. wydanym w sprawie (...) w kwocie po 300 zł miesięcznie.

Wówczas D. K. miała (...) lat. Chodziło do 1 klasy gimnazjum. Nie brała na stałe leków. Chodziła na zajęcia turystyczne, które kosztowały 50 zł miesięcznie. Chodziła bezpłatnie na zajęcia (...) w szkole. Korzystała z bezpłatnych korepetycji udzielanych przez znajomych. Na wyżywienie jej matka wydawała 200-250 zł miesięcznie, na odzież i obuwie 150 zł miesięcznie.

Matka powódki pracowała wówczas jako sprzątaczką na umowę zlecenie i zarabiała 465 zł miesięcznie. Mieszkała razem z córką, mamą, bratem i bratową. Otrzymywała dodatek mieszkaniowy.

Pozwany pracował jako rachmistrz spisowy. Obiecano mu wynagrodzenie za 3 miesiące w wysokości (...) zł brutto. Nie brał żadnych leków. Mieszkał z matką. Matka otrzymywała emeryturę (...)zł i dodatek pielęgnacyjny 150 zł.

/dowód: akta sprawy (...) SR w T. (...)

A. K. ma obecnie (...)lat. Jest magistrem e., skończył studia podyplomowe z informatyki, kurs graficzny na (...) i kurs fakturowania.

Od lutego 2013 r. do 02.06.2015r. zajmował się niepełnosprawną matką i otrzymywał z tego tytułu zasiłek opiekuńczy w kwocie (...) zł miesięcznie. W 2016 r. osiągnął dochód w wysokości (...) zł. Od 31 sierpnia 2016 r. jest zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku.

Mieszka wraz z siostrą I. K., która pracuje w U.. Pozostaje na jej utrzymaniu. Siostra opłaca rachunki za mieszkanie, kupuje żywność, płaci też za niego alimenty na rzecz pozwanej.

Powód nie ma żadnych oszczędności

A. K. jest zdrowy.

/dowód: zaświadczenie z Urzędu Skarbowego k. 7

decyzja Prezydenta Miasta T. k. 8, 75

decyzja (...) k. 9-12, 13-14

dokumentacja medyczna k. 66-69

zeznania świadka I. K. k. 116-116v.

przesłuchanie powoda k. 117/

D. K. ma obecnie (...) lat. Od 01 września 2013 r. jest uczennicą technikum w Zespole Szkół (...) w T.. Ma 2 lata opóźnienia w nauce – powtarzała 1 klasę a obecnie powtarza 3 klasę, ponieważ na koniec roku szkolnego 2016/2017 miała 11 ocen niedostatecznych

Pozwana chodzi na konsultacje do nauczycieli, stara się poprawiać oceny. Nie chce rezygnować z nauki w tej szkole, chce ją skończyć.

Jest zdrowa, nie przyjmuje żadnych leków na stałe.

Ma stwierdzoną dysleksję rozwojową, z uwagi na którą mogą się u niej pojawiać trudności w nauce języków obcych oraz innych przedmiotów szkolnych.

Nie ma żadnych źródeł dochodu.

Alimenty otrzymywane od powoda przeznacza na zakup żywności.

D. K. korzysta ze stypendium w szkole na zakup wyprawki szkolnej. W ubiegłym roku na pierwsze półrocze otrzymała kwotę 700 zł a na drugie półrocze kwotę 600zł.

Pozwana mieszka wraz z matką E. W., babcią, bratem matki i jego żoną. Za mieszkanie płaci babcia pozwanej i brat E. W.

Matka pozwanej jest bezrobotna. W 2012r. miała nowotwór, przeszła operację. Choruje na arytmie serca i niedoczynność tarczycy. Ma orzeczenie o zaleczeniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Od grudnia 2012 r. do stycznia 2017 r. z uwagi na stan zdrowia przebywała na zasiłku stałym, obecnie nie ma prawa do renty.

Pozwana i jej matka korzystają z pomocy z opieki społecznej. Otrzymuje zasiłki stałe, okresowe i celowe. Co drugi miesiąc matka pozwanej otrzymuje pieniądze na zakup leków, dostaje zasiłek na zakup żywności dla siebie i córki 100 zł miesięcznie, co 3 miesiące otrzymuje zasiłek na zakup środków czystości 50-150 zł. Otrzymuje również zasiłek okresowy w wysokości 296,50 zł.

Pozwana i jej matka otrzymują także co miesiąc paczki żywnościowe.

E. W. stara się kupować jedzenie dla siebie i pozwanej, robi też obiady dla swojej matki, która ma 78 lat. Matka E. W. otrzymuje emeryturę w wysokości (...) zł i przekazuje jej 300 zł na obiady.

/dowód: decyzja (...) k. 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 62, 63, 115

orzeczenie o niepełnosprawności k. 56, 99, 100, 101

opinia z poradni k. 59

zaświadczone (...) k. 60

zaświadczenie o kontynuowaniu nauki k. 61

opinia ze szkoły k. 87-88

dokumentacja medyczna k. 89-98, 102-114

zeznania świadka E. W. k. 116v.-117

przesłuchanie pozwanej k. 117-117v. /

Sąd zważył, co następuje

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie zeznań świadków I. K. i E. W. i przesłuchania stron, które uznano za wiarygodne, gdyż były spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały, a ponadto znalazły potwierdzenie w stosownych dokumentach urzędowych i prywatnych, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte pozwie i innych pismach procesowych, oraz przytoczone w ramach informacyjnego wysłuchania, a którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Zgodnie z art. 128, art. 129, art. 133 § 1 oraz art. 135 § 1 i 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego kwota alimentów należnych dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie a nie posiada majątku przynoszącego dochód, zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości każdego z jego rodziców, albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnych możliwości finansowych.

Oznacza to, że również ojciec powinien ponosić odpowiednią część wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem jego dzieci w postaci: zakupu wyżywienia, ubioru, części opłat eksploatacyjnych za mieszkanie w którym przebywają, oraz innych wydatków niezbędnych do ich prawidłowego rozwoju.

Natomiast na mocy art. 135 § 3 kro rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się.

Na podstawie art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, w tym także ustalenia, że obowiązek alimentacyjny wygaś.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14.11.1997r., sygn. akt III CKN 217/97 (Prokuratura i Prawo z 1998r., Nr 9, poz. 28) wskazano, iż:

„Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej (art. 96 krio). Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności - przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Nie jest także związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że nie ustaje z chwilą osiągnięcia przez alimentowanego określonego stopnia podstawowego lub średniego wykształcenia. Jedyną miarodajną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie tego obowiązku, jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie, przy czym przyjmuje się, że nie można tego oczekiwać od dziecka małoletniego. Z tej przyczyny w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy pod uwagę to, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do zahamowywania, a co najmniej znacznego utrudniania dalszego rozwoju dziecka, a to przez pozbawianie go środków materialnych niezbędnych do kontynuowania nauki po osiągnięciu pełnoletności, pozostawałoby zatem w sprzeczności ze wspomnianym wyżej podstawowym obowiązkiem rodzicielskim.”

Natomiast w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14.11.1997r., sygn. akt III CKN 257/97 (OSNC z 1998r., Nr 4, poz. 70) stwierdzono, że przy orzekaniu o obowiązku alimentacyjnym rodziców wobec dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy także pod uwagę, czy wykazują one chęć dalszej nauki oraz czy ich osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie przez nie nauki.

Analiza ww. przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczących obowiązku alimentacyjnego prowadzi do wniosku, że obowiązek alimentacyjny rodziców wobec pełnoletniego uczącego się

dziecka istnieje wówczas, gdy wiek dziecka nie odbiega znacząco do wieku osób które podejmują naukę w zwykłym trybie (tj. bez opóźnień organizacyjnych) a ponadto pełnoletnie dziecko wykazuje chęć nauki i jego osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki.

Z materiału procesowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wynika, że na chwilę obecną brak jest podstaw do ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej D. K..

Stwierdzić należy, iż obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanej nadal istnieje, bowiem pozwana mimo, że jest osobą pełnoletnią to jednak nadal nie ma możliwości samodzielnego utrzymania się. Faktem jest, że D. K. ma obecnie dwuletnie opóźnienie w nauce, jednak jak wynika z opinii P. P.-Pedagogicznej ma ona dysleksję rozwojową i nauka nie przychodzi jej łatwo. Deklaruje jednak chęć kontynuowania nauki i dołożenia wszelkich starań, aby skończyć wybraną przez siebie szkołę. Zdaniem sądu uchylenie kwoty 300 zł. alimentów od ojca, pozbawiło by ją tej możliwości. Należy dać jeszcze szansę pozwanej, jeżeli natomiast nie zaliczy po raz drugi klasy trzeciej, to wówczas powództwo o uchylenie alimentów stanie się zasadne. Dodatkowo sytuacja rodzinna pozwanej również jest trudna - matka jest po ciężkiej chorobie, nie uzyskała prawa do renty, nigdzie nie pracuje, w zasadzie utrzymuje się ze świadczeń otrzymywanych z pomocy społecznej i pomocy rodziny z którą mieszka.

Przechodząc do analizy sytuacji powoda należy wskazać, że jest on osobą młodą, zdrową, wykształconą. W ocenie Sądu przy dołożeniu należytej staranności jest on w stanie znaleźć zatrudnienie. W jego możliwościach zarobkowych leży więc płacenie alimentów na rzecz córki w kwocie 300 zł miesięcznie.

Powód wnosił alternatywnie o zamianę alimentów na możliwość udzielania córce korepetycji. Treścią obowiązku alimentacyjnego jest dostarczanie uprawnionemu środków utrzymania (bieżących potrzeb konsumpcyjnych: wyżywienie, ubranie, koszty utrzymania mieszkania, wypoczynku, koszty leczenia, opieki, rehabilitacji), a w miarę potrzeby także środków wychowania (służących rozwojowi fizycznemu i umysłowemu, w tym mieści się kształcenie, troska o zdrowie i zapewnienie dóbr kultury). Zarówno środki utrzymania, jak i środki wychowania służą temu samemu celowi – zaspokojeniu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Z charakteru świadczeń alimentacyjnych wynika, że ich celem jest dostarczenie uprawnionemu środków do zaspokojenia jego bieżących potrzeb. Poszczególne bowiem raty alimentacyjne służą do zaspokojenia bieżących potrzeb osoby uprawnionej. Zdaniem sądu, pozwanej aktualnie niezbędne są przede wszystkim środki utrzymania w formie pienionej. Co prawda potrzebuje też pomocy w nauce, jednak w tym zakresie potrzebna jest współpraca i zgodna wola obu stron (pozwana zeznała, że ma przykre doświadczenia ze wspólnej nauki z powodem i nie chce aby powód jej pomagał w nauce).

Z tych względów na podstawie art. 138 kro orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach rozstrzygnięto na mocy art. 102 kpc, orzekając jak w punkcie II sentencji.